

Sygn. akt I CSK 585/14

POSTANOWIENIE

Dnia 20 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa V. [...] Polska Spółka z o.o. w W.

przeciwko R. G.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 marca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 3 grudnia 2013 r., sygn. akt VI ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądowym, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagań przewidzianych przez art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko wtedy, gdy skarżący powoła i uzasadni istnienie przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w tym przedmiocie jest konsekwencją oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwany wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), to jest art. 368 § 1 w zw. z art. 369 k.p.c. w związku z rozbieżnością stanowisk co do tego, czy jest możliwe skuteczne podniesienie przez apelującego nowych zarzutów od wyroku sądu pierwszej instancji po upływie terminu do wniesienia apelacji oraz z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) związanego z wykładnią art. 89 w zw. z art. 709¹³ k.c., a sprowadzającego się do pytania, czy jest możliwe wypowiedzenie umowy leasingu pod warunkiem zawieszającym polegającym na braku zapłaty przez leasingobiorcę zaległych rat ze względu na ograniczenia związane z „właściwością” wypowiedzenia umowy oraz czy jest możliwe wypowiedzenie takiej umowy pod warunkiem zawieszającym polegającym nie zapłaceniu przez leasingobiorcę zaległych rat ze względu na ograniczenia związane z „właściwością” wypowiedzenia umowy.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie

Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11 (nie publ.), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisami prawa materialnego lub procesowego, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy meriti stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Potrzeba wykładni przepisów prawnych istnieje wtedy, gdy wobec konkretnego przepisu prawnego brak jednolitej lub utrwalonej judykatury, zwłaszcza judykatury Sądu Najwyższego albo też przyjęta i dominująca wykładnia jest oczywiście błędna lub kontrowersyjna.

W odniesieniu do przedstawionego zagadnienia aktualnie w orzecznictwie przyjmuje się, że apelujący w toku postępowania apelacyjnego może zgłosić także dalsze zarzuty i twierdzenia, których nie zgłosił w piśmie procesowym będącym nośnikiem tego środka zaskarżenia. Dotyczy to w szczególności zarzutów co do wykładni i zastosowania w sprawie przepisów prawa materialnego, według których ustalone fakty powinny być ocenione. Sąd Najwyższy po wielokroć wypowiadał się na temat zakresu rozpoznania sprawy w postępowaniu apelacyjnym i możliwości zgłoszenia w tym postępowaniu dalszych twierdzeń i zarzutów ponad te, na które skarżący wskazał początkowo. Wyrażenie przez Sąd Apelacyjny odmiennego poglądu co do możliwości rozszerzenia przez apelującego zarzutów zgłoszonych we wniesionym przez niego środku zaskarżenia nie oznacza jednak, że stanowisko to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a tylko wówczas naruszenie art. 368 § 1 k.p.c. stanowiłoby usprawiedliwioną podstawę kasacyjną. Z zacytowanego

przez Sąd Apelacyjny fragmentu pisma skarżącego wynika nadto, że nie stawiał on stanowczo tezy o braku umocowania osoby, która złożyła oświadczenie o wypowiedzeniu mu umowy leasingu do działania imieniem powoda, lecz jedynie wyrażał co do tego wątpliwości.

Na temat wykładni pojęcia „warunek” na gruncie art. 89 k.c., Sąd Najwyższy wypowiadał się wielokrotnie, tak samo jak o rodzajach zdarzeń, którym można przypisać taki charakter. Zagadnienie to zostało ostatnio szczegółowo objaśnione w motywach postanowienia składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 22 marca 2013 r., III CZP 85/12. Rozważania tam zawarte mogą być wskazane jako rozwiązanie problemu, na którego występowanie w niniejszej sprawie powołuje się skarżący.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461), orzeczono jak w postanowieniu.